

sørgerstatus og/eller 2) at afhjælpe økonomien i en børnefamilie med kun én forsøger.

Lovens hensigt ser ud til at skulle dække både formål 1) og 2), idet den særlige børneydelse til-delt eneforsørgere, hvor faderskabet ikke er fastslået (§ 4, stk. 3, 1), i almindelighed kan henregnes til formål 2), mens de øvrige tilfælde (§§ 4, stk. 3, 2 og 4, stk. 3, 3) i reglen vil opfylde formål 1).

Lovens formål er centralt for vurderingen af de menneskeretlige forpligtelser. For skal loven afhjælpe en uventet opstået økonomisk situation, er det ganske rigtigt, at eneadoptanter ikke vil kunne komme i betragtning, idet de har været forberedt på deres situation som eneforsørgere. Det har iflg. notat fra Familiestyrelsen netop været argumentet for ikke at ændre loven, at der ved eneadoption ikke er tale om en udefra kommende (dvs. uventet) begivenhed, men at eneadoptanten tværtimod i almindelighed har været klar over sit økonomiske grundlag forud for adoptionen.

Er det lovens formål at afbøde en uventet økonomisk forværring af familiens situation, så er loven dog ikke konsekvent, når den giver mulighed for at yde tilskud til eneforsørgere, som ikke har en kendt eller fastslået fader til barnet. Her vil moderen i nogle tilfælde være klar over, at hun bliver eneforsørger, og i nogle tilfælde vil hun bevidst tage dette valg. Loven skeler ikke til, hvad baggrunden er for, at faderskabet ikke er kendt. I bemærkningerne til lov om børnetilskud og andre familieydelser (nr. 236 af 2. juni 1967) hedder det, at de sociale myndigheder i tildelingen af det særlige børnetilskud til et barn, hvis fader ikke kendes, ikke bør knytte ydelsen til moderens vilje til at oplyse, hvem faderen er, da »sådanne oplysninger (...) ikke (bør) knyttes til den familiepolitiske lovgivnings bestemmelser om ydelser til børn« (Lovtidende 1967, sp. 682). Heraf kan man konkludere, at det ikke har været lovgivers intention at lade ydelsen være afhængig af, om status som eneforsørger var uventet eller udefra betinget, ydelsen har taget sigte på at afhjælpe en mindre gunstig økonomisk situation for den eneforsørgende mor, dvs. det ovenfor skitserede formål 2).

Højesteret har i dom af 2. nov. 2006 slået fast, at loven ikke giver mulighed for at lade eneadoptanter, som ikke har en forudgående tilknytning til barnet fra før adoptionen, få adgang

til det særlige børnetilskud. Højesteret analyserer ikke lovbestemmelsens formål, men baserer sin afgørelse på lovens formulering og de motiver, der lå bag en justering af loven i 1986. Højesteret konstaterer endvidere, at man ikke finder afslag på særligt børnetilskud til en eneadoptant »i strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonventions art. 14, jf. art. 8 eller art. 1, i den første tillægsprotokol, eller med andre konventionsbestemmelser.«ⁱ⁾ Østre Landsret har i sin forudgående dom i sagen ganske kortfattet tilsluttet sig Det sociale Nævns afgørelse og fortolkning af børnetilskudsloven og finder ikke, at der er modstrid med de i sagen anførte internationale menneskerettighedskonventioner, her Racediskriminationskonventionen og FN's konvention om barnets rettigheder.ⁱⁱ⁾

Økonomiske og sociale menneskerettigheder i FN systemet.

I en menneskeretlig analyse er det nødvendigt at overveje lovens formål for at kunne vurdere, om lovgivningen, in casu børnetilskudsloven § 4, stk. 3, 1-3, må opfattes som et element af de menneskerettigheder, som Danmark har forpligtet sig til at leve op til uden diskrimination.

De FN-konventioner, som særligt er relevante, er FN's konvention om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder (ØSKR) samt FN's konventionen om barnets rettigheder (BK).

I ØSKR omhandler artikel 10 beskyttelse og bistand til familien, og det hedder:

»De i denne konvention deltagende stater anerkender at:

1. Den størst mulige beskyttelse og bistand skal ydes familien, som er samfundets naturlige og grundlæggende gruppeenhed, især til dens stiftelse, og så længe den har forsørgerpligt over for børn under uddannelse. (...)
3. Særlige forholdsregler skal tages med hensyn til beskyttelse af og bistand til alle børn og unge uden nogen forskelsbehandling på grund af herkomst eller andre forhold. Børn og unge skal beskyttes mod økonomisk og social udnyttelse. Det skal være strafbart efter loven at beskæftige dem ved arbejde, der er skadeligt for deres moral eller helbred, er livsfarligt eller må påregnes at hæmme deres normale udvikling. Staterne bør endvidere fastsætte aldersgrænser, under hvilke be-